

VSÓ RÁÐGJÖF

Áhrifamat í vegagerð, endurtekið efni eða lærdómur í 20 ár?

8. nóvember 2013

Auður Magnúsdóttir

Um verkefnið

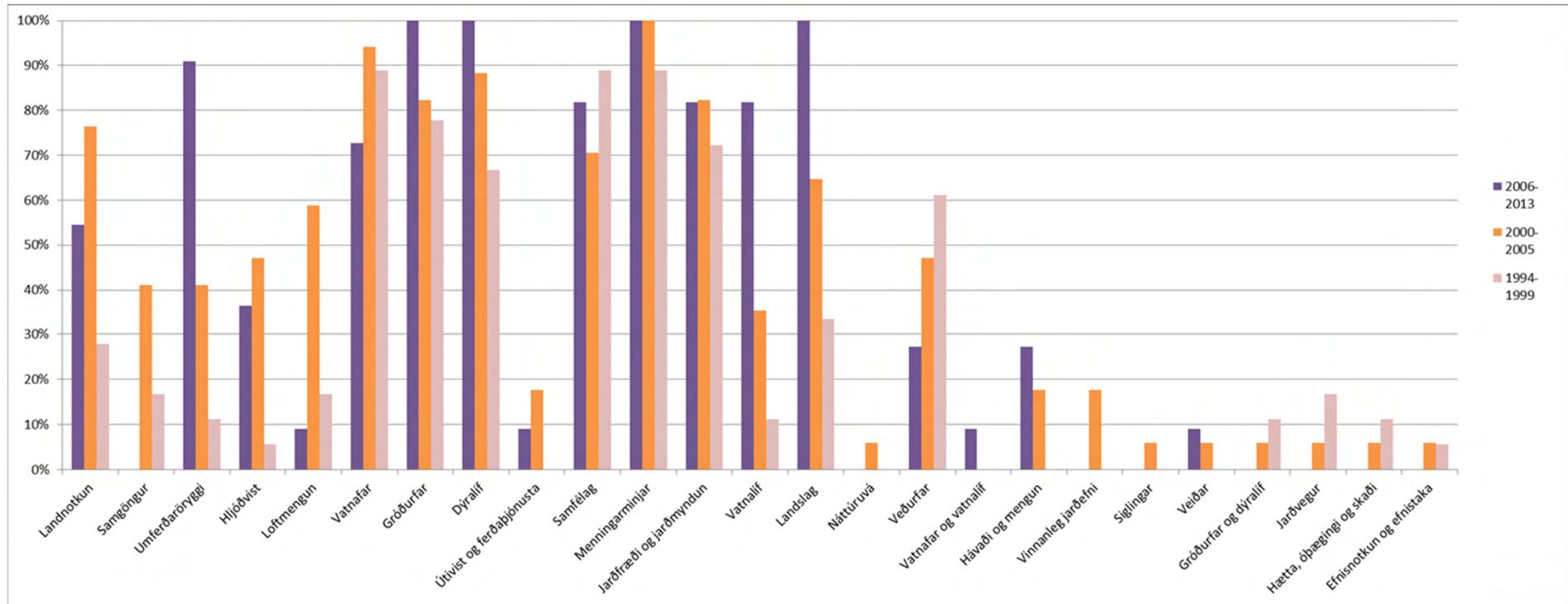
- ▶ Skoða samræmi í mati framkvæmdaraðila, umsagnaraðila og Skipulagsstofnunar.
- ▶ Hvort umhverfispáttum er gert mishátt undir höfði af þeim aðilum sem koma að matinu.
- ▶ Tilgangur verkefnisins:
 - > Kanna hvort tilefni er til að endurskoða áherslur varðandi val á umhverfispáttum, skilgreiningu rannsókna og/eða endurskoða vægiseinkunnir í mati á umhverfisáhrifum vegna vegagerðar.

Umhverfispættir

- ▶ Skilgreining umhverfis skv. lögum nr. 106/2000
 - > *Samheiti fyrir menn, dýr, plöntur og annað í lífríkinu, jarðveg, jarðmyndanir, vatn, loft, veðurfar og landslag, samfélag, heilbrigði, menningu og menningarminjar, atvinnu og efnisleg verðmæti.*

Umhverfispættir

Algengustu umhverfispættirnir

Sæti	2006-2013	Sæti	2000-2005	Sæti	1994-1999
1	Dýralíf	1	Menningarminjar	1-3	Menningarminjar
2-3	Gróður	2	Vatnafar	1-3	Samfélag
2-3	Menningarminjar	3	Dýralíf	1-3	Vatnafar
4-5	Umferðaröryggi	4-5	Gróðurfur	4	Gróður
4-5	Landslag	4-5	Jarðfræði	5	Jarðfræði
6-8	Jarðfræði	6	Samfélag	6	Dýralíf
6-8	Vatnalíf	7	Landslag	7	Veðurfur
6-8	Samfélag	8	Loftmengun		
9	Vatnafar				
10	Landnotkun				

Vægismat

- ▶ Áhrifum vegaf framkvæmda á hvern umhverfispátt er gefin einkunn:
 - > Verulega jákvæð
 - > Talsverð jákvæð
 - > Óveruleg
 - > Nokkuð neikvæð
 - > Talsverð neikvæð
 - > Veruleg neikvæð
 - > Óvissa

- ▶ Umtalsverð umhverfisáhrif?

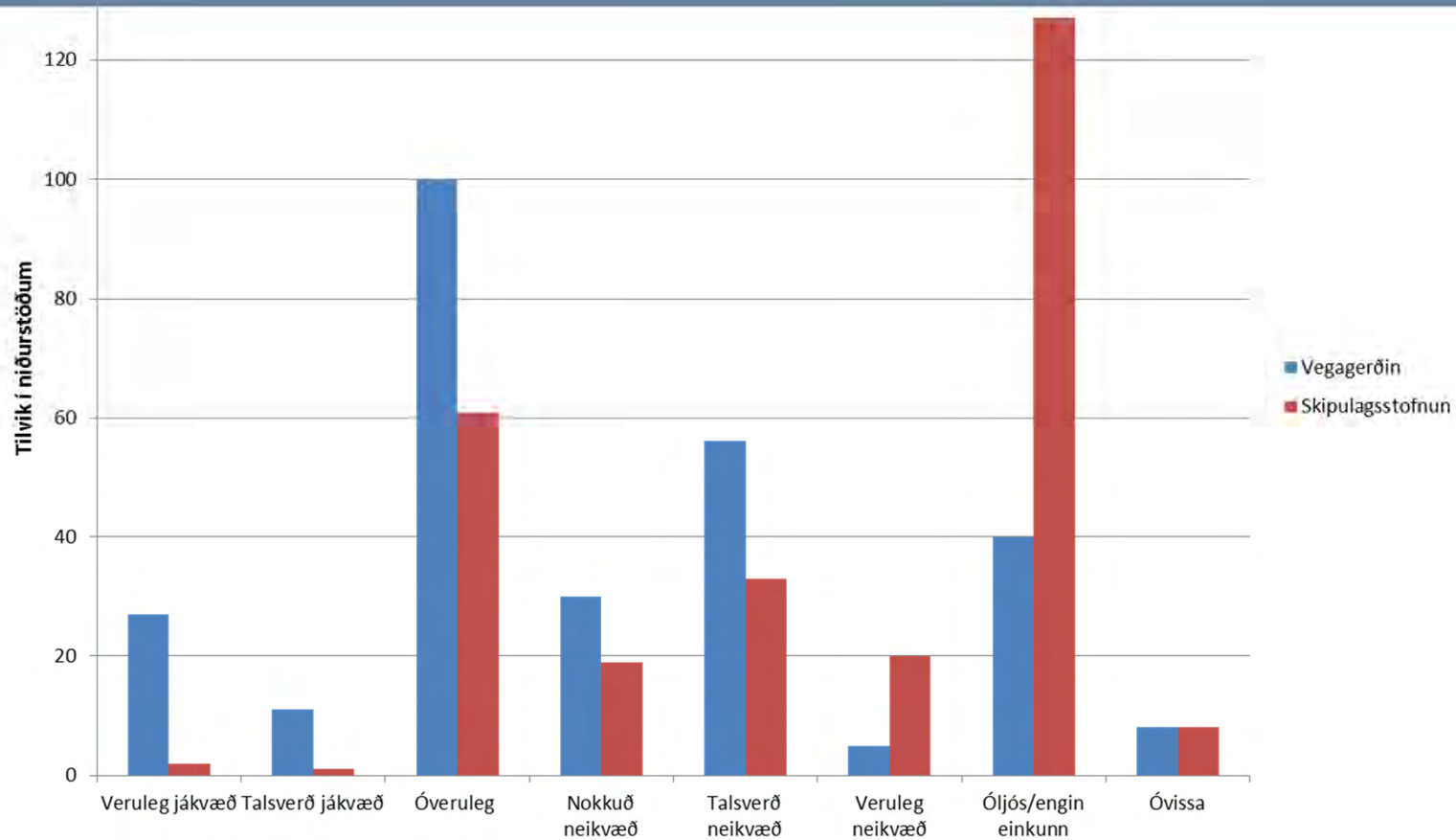
Óveruleg áhrif - skilgreining

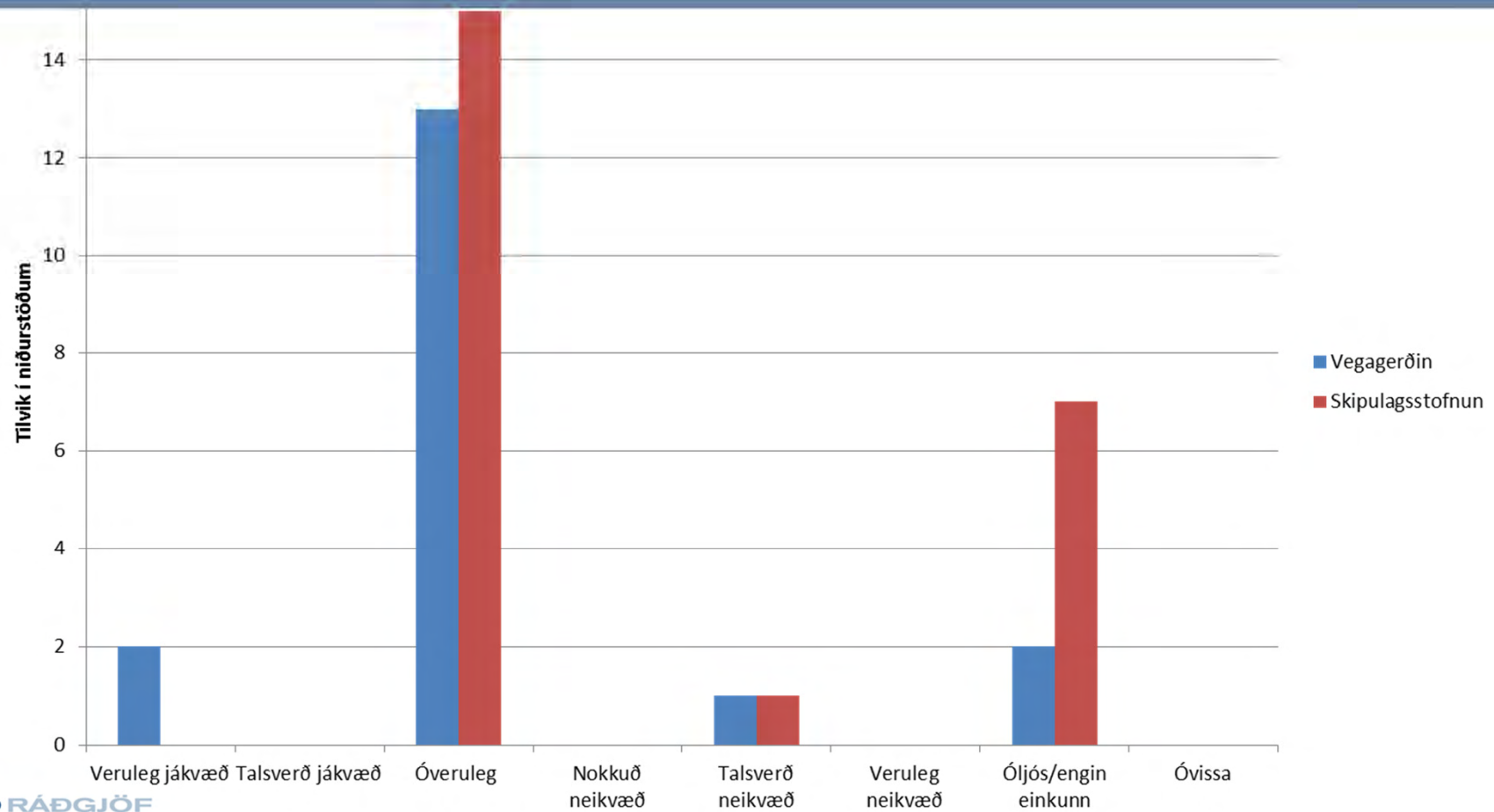
- ▶ Áhrif eru minniháttar, m.t.t. umfangs svæðis og viðkvæmni þess ásamt fjölda fólks.
- ▶ Áhrifin eru tímabundin og að mestu afturkræf.
- ▶ Áhrifin eru stað- eða svæðisbundin.
- ▶ Áhrifin samræmast lögum, reglugerðum, stefnumörkun stjórnvalda og alþjóðlegum samningum.

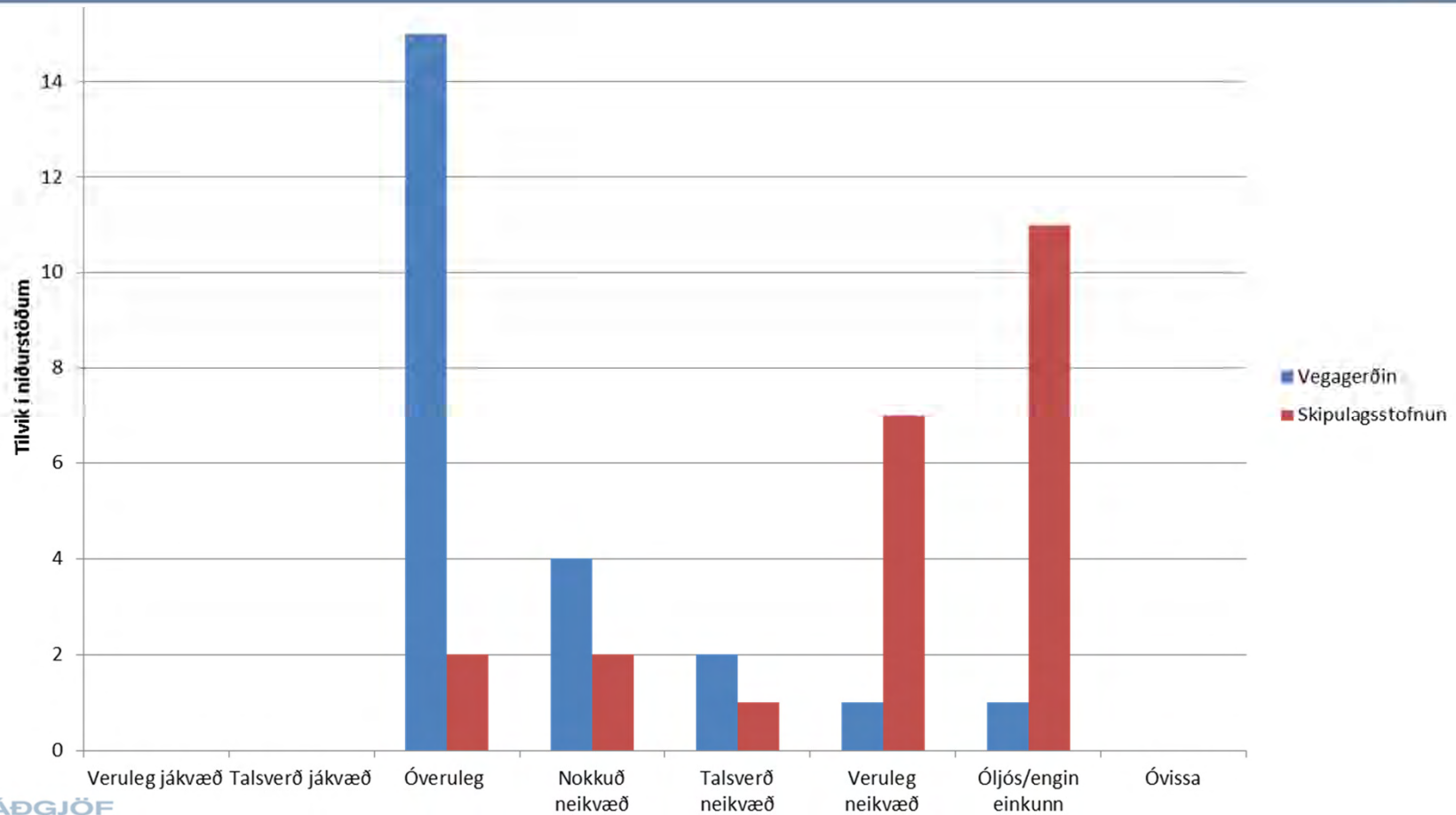
Dreifing einkunnagjafar 2005-2013

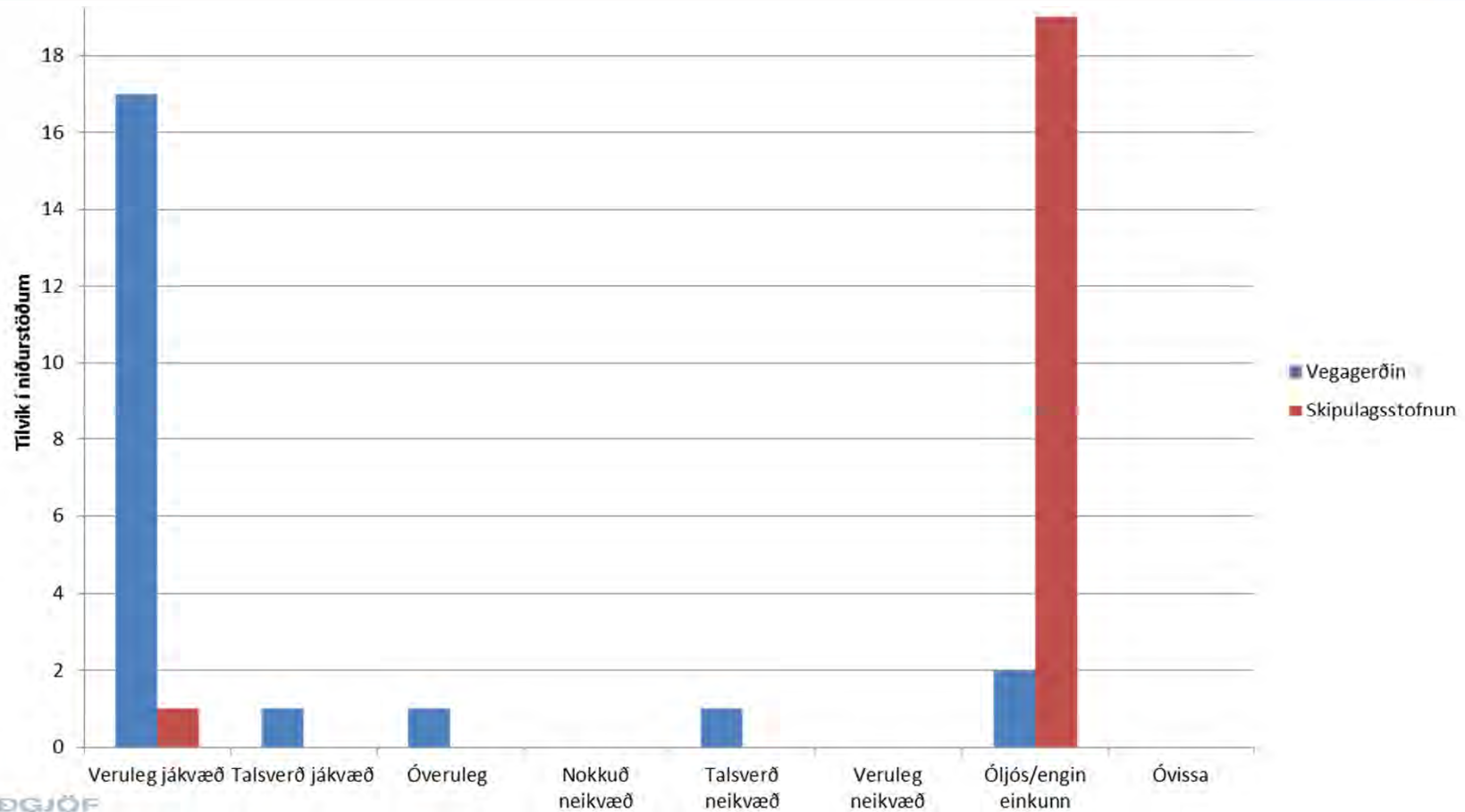
Áhrif vegagerðar á vatnafar

Áhrif vegagerðar á jarðmyndanir

Áhrif vegagerðar á umferðaröryggi

Af hverju að gefa einkunnir?

- ▶ Samkvæmt reglugerð 1123/2005
- ▶ Dregið úr huglægum hluta matsins
- ▶ Gerir matið gegnsærra
- ▶ Einfaldar niðurstöður
- ▶ Auðveldar ákvarðanatöku

Fyrstu niðurstöður

- ▶ Já við höfum lært á síðastliðnum 20 árum
- ▶ Visst ósamræmi í einkunnagjöf milli aðila
- ▶ Heildarniðurstaða umhverfisáhrifa fellur utan skilgreinds vægismats
- ▶ Leiðir til úrbóta
 - > Bæta má leiðbeiningar Skipulagsstofnunar um vægismat
 - > Bæta má skilgreiningu einkunna
 - > Skipulagsstofnun og umsagnaraðilar mættu taka upp einkunnakerfið og vera skýr í niðurstöðum sínum
 - > Einstaka umhverfispættir s.s. jarðmyndanir þurfa skýrari viðmið til að draga úr ósamræmi einkunna milli aðila
 - > Finna þarf hugtakinu umtalsverð áhrif stað
- ▶ Áætluð lok verkefnis eru í janúar 2014